

Naročnina listu: --
 Celo leto . . . K 10—
 Pol leta . . . . . 5—
 Četrť leta 2.50
 Mesečno . . . . . 1—
Zunaj Avstrije: ----
 Celo leto . . . . . 15—
Posamezne številke
 -- 10 vinarjev. --

STRAŽA

Inserati ali oznanila
 se računajo po 12 vin.
 od 6 redne petivrtste: pri
 večkratnih oznanilih velik
 — popust. —
„Straža“ izhaja v pon-
deljek in petek popoldne.
 Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo: Maribor
Koroška ulica. 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopoldne.

Asiago in Arsiero v naših rokah.

Preko Asiaga in Arsiera prodirajo naše čete in pridobivajo ozemlja. — Italijanski protinapad pri Arsieru odbit. — Dosedaj čez 31.000 Italijanov ujetih, med njimi čez 700 častnikov. — Uplenjenih je 313 topov in krog 150 strojnih pušk in prav veliko municije. — Pred Solunom se pripravlja ofenziva. — Bolgari že stojijo na grški zemlji. — Rumunija odpoklicala svoje čete z naše meje.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj, 1. junija.

Uradno se razglša:

Rusko bojišče.

Naše postojanke v Voliniji so bile večeraj, dne 31. maja, zopet več ur v ognju sovražne artilerije. Ponoči večkratne hude praske na prednjih postojankah.

Tudi na besarabski bojni črti se nadaljuje sovražnikovo delovanje.

Italijansko bojišče.

Naše v prostoru severno od Asiaga proti izhodu prodirajoče čete so dospele do dvora Mandriello ter prekoračile cesto izhodno od Monte Fiara in Monte Baldo.

Izhodno od Arsiera je bil zavzet Monte Cengio kakor tudi višine južno od Caveio Tresche; ujetih je bilo 900 Italijanov, med temi 15 častnikov, in uplenjene tri strojne puške. Pri Arsieru samem so se naše čete ustanovile na južnem bregu Posine ter so odbile močen laški protinapad. Istotako so se izjalovili sovražni napadi na postojanke naših teželnih strelcev pri Chiesi, v dolini Brand in izhodno od Passo Buole.

Na napadalnem prostoru je bilo zavsem uplenjenih 313 sovražnih topov. Naš celokupni plen še ni popolnoma preštet. Dosedaj je bilo uplenjenih 148 strojnih pušk, 22 metalcev min, 6 avtomobilov, 600 koles in zelo velike množine municije, med temi 2250 najtežjih bomb.

Balkansko bojišče.

Nobenih posebnih dogodkov.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, podmaršal.

Najnovejše nemško uradno poročilo.

Berolin, 1. junija.

Francosko bojišče.

Severno in južno od Lensa je bilo tudi večeraj živahno artilerijsko delovanje. Na levi strani reke Moze so Francozi izvršili zvečer napad s precejšnjimi četami proti „Mrtve mužu“ in proti višini Caurette. Na južnem pobočju „Mrtvega muža“ se jim je posrečilo v širokosti približno 400 m vdreti v naše srednje jarko. Sicer pa so bili večkratni sovražni napori odbiti, pri čemur je imel sovražnik zelo težke izgube. Na desni strani Moze so se nadaljevali artilerijski boji.

Izhodno od Obersepta je vdrl nemški poizvedovalni oddelek v širokosti okrog 350 m in dolgoti 300 m v francosko postojanko in se vrnil z ujetniki in s plenom.

Rusko bojišče.

Položaj nespremenjen.

Balkansko bojišče.

Slab sovražni napad na južnem koncu jezera Dojran je bil odbit. Pri Brestu, severo-izhodno od jezera, so bili ujeti Srbi, ki so bili oblečeni v angleške uniforme.

Francozi zasedli Poroj.

Francozi so, kakor se dne 31. maja poroča iz Soluna, zasedli vas Poroj, ki leži ob grško-bolgarski meji, 30 km zahodno od Strume in 10 km severno od železnice Solun—Seres.

Bolgari pa so z zasedenjem prelaza Rupel postali gospodarji železnice Solun—Kavala.

Slovenski junak Mlakar.

K zavzetju laške trdnjave Arsiero je prav posebno pripomoglo tudi slovensko junaštvo. Dne 26. maja je, kakor smo že v pondeljki „Straži“ poročali, nadporočnik Albin Mlakar na čelu malega oddelka 14. saperskega bataljona udrl v okopno utrdbo „Casa Ratti“ in iztrgal Lahom tri težke havbice ter dva manjša topova. Zavzetje te utrdbe je izdatno uplivalo na celotni položaj pred Arsierom. Trdnjava se ni mogla dalje držati in se je v torek, dne 30. maja, udala zmagoviti avstrijski armadi.

Nadporočnik Albin Mlakar, ki ga je pohvalilo avstrijsko uradno poročilo in kojega ime je zaslulo daleč preko mej naše avstrijske domovine, je rodom Slovenec in sicer sin južnoželezniškega nadrevidenta Mlakarja v Ptuj. Star je 25 let. Šest let je študiral na ptujski gimnaziji, potem pa je šel na pionirsko kadetno šolo v Hainburg. Po vojaški izobrazbi je bil novembra 1909 imenovan za praporščaka pri pionirskem bataljonu št. 5, ki je bil takrat v Kremsu. L. 1912 je postal poročnik. Prestavljen je bil k saperskemu bataljonu št. 14, ki spada pod inomoško vojaško poveljstvo in je imel svoj sedež v Lienzu in Tridenu na Tirolskem. Nedavno je bil imenovan za nadporočnika.

Oče našega junaka, Stefan Mlakar, je rojen v Vrhlogi pri Slov. Bistrici in je sedaj star 64 let. Albin je bil rojen na Planini na Kranjskem, kjer je oče dolgo let služboval. Mati Albina je rojena Slovenka iz Uršnih sel na Dolenjskem. Kakor je oče zaveden Slovenec, tako je tudi mati navdušena za slovensko stvar. V družini občujejo samo slovenski. A tudi junak Albin je zaveden Slovenec in če pride med svoje, govori edino slovenski. Oče je znan kot vzoren čebelar.

Albin se je že odlikoval v bojih iz Rusi. Napadli so ga trije kozaki, branil se je z golim revolverjem in jih je tudi premagal, a sam je bil le nekoliko ranjen. Nato je bil klasificiran za šest mesecev kot nesposobnega za vojaško službo. Ko pa je izbruhnila vojna z Lahom, se je prostovoljno oglasil, dasiravno še ni popolnoma okreval. Bil je vedno na Tirolskem.

Na očetovem domu v Vrhlogi gospodarja brat Anton, ki pa služi sedaj kot črnovojnik pri 47. pešp. v Mariboru. Drug brat, Simon, ki kmetuje v Leskovcu, župnija Črešnjevce, ima sedem sinov pri vojakih. Slava slovenskemu junaštvu!

Moč Italije smo precenjevali.

Ko je Italija pred letom dni zahrbtno udarila v Avstrijo, so mnogi bili malodušni in so precenjevali moč Italije na suhem kakor na morju. Bali so se, da bo italijanska armada res prebila našo prvo obrambno črto, posebno ob Soči, ter se bodo italijanske čete razlile po naši domovini. Drugi so se zopet bali italijanske mornarice, ki bo v par dneh uničila naše brodoge ter z bombami podrla naša obrežna mesta. A ne eno in ne drugo se ni uresničilo. Temu nasproti pa smo mi dosegli lepe uspehe na morju in

smo že udrl iz južnih Tirolov dokaj daleč na Italijansko.

Zadrski „Narodni List“ piše: „Centralni vlasti sta daleč precenjale moč in vrednost Italije in sta si hoteli na vsak način zagotoviti njeno nevtralnost. Avstro-Ogrska je bila pripravljena odstopiti Trentin in predel do Soče, dati Trstu poseben avtonomen položaj in priznati zasedenje Valone. Vse to je mogla Italija dobiti brez ene same kaplje krvi. Ali čim več prijenljivosti sta kazali centralni vlasti, tem bolj je na italijanski strani naraščala pohlepnost in začela je zahtevati Trst in dalmatinske otoke. V Italiji so si predstavljali stvari tako-le: Ako nam Avstro-Ogrska toliko ponuja za našo nevtralnost, pomenja to, da se čuti slabo. Vzemimo raje sami! Dobimo več in bode militarično slavneje! Sicer bo v zgodovini hrupa radi izdajstva zavezniške zvestobe, ali preko tega razgrnemo plašč „svetega egoizma“! Italija se je prav težko prevarila in zelo grenko plačuje svojo nezvestobo.“

Na to citira zadrski list mnenje nemškega majorja Moratha, da je Italija s svojim vstopom v vojno napravila največjo uslugo — svojim poprejšnjim zaveznikom. Da je ponujano dragoceno področje rešeno sedaj z Avstrijo, na tem se ima ta poslednja zahvaliti — zaslepljenosti Italije.

Iz teh izvajanj v zadrskem listu bi mi posebno podčrtali konstatcijo, da so naši precenjevali moč in vrednost Italije. „Narodnemu Listu“ so pa menda tu pred očmi sedanji vojni dogodki in pa uloga, ki jo igra sosednje kraljestvo v njih. Mi bi pa to konstatcijo raztegnili tudi na prejšnje čase, na vsa dolga leta, v katerih je bila Italija naša — zvesta zaveznička. Od nekdanj so naši državniki precenjevali vrednost Italije in iz te zmote so se porajali tisti — kakor je danes pač jasno vsakomur — usodepolni „višji obziri“, o katerih je poslanec Spinčič z grenkobo v srcu govoril tudi v dunajskem parlamentu in ki vzbujajo pri nas na Primorskem grenke spomine. . . . No, hvalimo Boga in pa — da govorimo z majorjem Morathom — zaslepljenost Italije, da imamo danes pomirjevalno zavest, da je to — bilo, da je to za nami in da se časi tistih „višjih ozirov“ ne povrnejo več! Dragocen pouk so dobili izvestni krogi, ki so imeli toliko časa toli krive pojme in so izrekli torej krive sodbe o nas Slovencih. Bili smo često v opoziciji, z naše strani so padale često ostre kritike; danes pa, ko so prišli veliki časi dela in žrtve za domovino, bi hoteli videti tistega, ki bi si še upal ponavljati tiste krive sodbe iz nekdanjih časov!

Ogrski Rusini so sprejeli gregorijanski koledar.

Ogrski Rusini so grško-katoliške vere. Nekdaj so bili razkolkniki ali pravoslavni, kakor Grki in Rusi itd., ki so se zdaj razkolkniki. Rusini v Galiciji in na Ogrskem so se pa ob času cesarice Marije Terezije zopet združili z rimsko-katoliško cerkvijo. Pri tej združitvi so sprejeli vse verske nauke rimskokatoliške cerkve, le obrede in obredni jezik so obdržali, kakor so to prej imeli. Zato imajo ti Rusini izhodni obred s staroslovanskim cerkvenim jezikom. Ker se tedaj po tem ločijo od rimske cerkve, jim imenujemo grškokatoliške vernike. Od svoje prejšnje razkolne cerkve so še pa imeli ti dozdej julijanski koledar, katero štetje je za našim gregorijanskim zadi za 13 dni. Ker je gregorijansko štetje upeljal papež Gregor, zato ga razkolkniki niso dozdej sprejeli. Verniki grško-katoliške cerkve so se pa v tej vojski odločili, da zapustijo to staro štetje in sprejmejo tudi papežev gregorijanski koledar. Ogrski Rusini bodo dne 24. junija, s praznikom sv. Janeza Krstnika, preskočili 13 dni v svojem štetju in bodo od tega dne obhajali vse praznike istočasno z rimsko-katoliško cerkvijo.

— Tudi Bolgari in Turki so že sprejeli v tej vojski gregorijansko štetje za občni koledar.

Papeževopismo nizozemski kraljici.

Iz Haaga, glavnega mesta Nizozemske, se poroča: Semkaj je došel papežev nuncij v Bruslju, Tacci-Porcelli, in bil sprejet v avdijenci od zunanjega ministra in od nizozemske kraljice, kateri je izročil pismo papeža Benedikta XV. Avdijenci se pripisuje velika politična važnost.

Prostozidarji proti papeževemu mirovnemu posredovanju.

Kolinskemu listu „Kölnische Volkszeitung“ se poroča iz Švice: Dne 29. maja se je vršil v Rimu tajni mednarodni kongres prostozidarjev, na katerem so sklenili storiti takoj vse potrebne korake, da se zabrani, da ne bo mogel papež uspešno poseči v bodoča mirovna pogajanja.

Voditelj katoliškega centra o bodočih nalogah.

Voditelj katoliškega centra v Nemčiji, dr. Spahn, ki je te dni obhajal svojo 70letnico, je imel na odposlanstvo strankinih zastopnikov sledeči nagovor:

„Načel, ki smo jih zastopali v svojih mladih letih, smo se vedno trdno držali. Rimljani so izginili, ker so opustili načelo, da narod, ki Boga zapusti, propade. Verski duh mora biti ohranjen v mladini in narodu in sicer v interesu domovine. In v tem oziru smo mi vsi vedno nastopali za resnico, svobodo in pravico. Mi smo razumevali svobodo, a ne kot samovoljo. In pri vsej svobodi se mora vedno varovati tudi avtoriteta. Trudil sem se vedno kot sodnik in kot poslanec, da je imela pravica svojo polno veljavo. Mi stojimo sedaj pred resnejšimi dogodki, kakor smo jih kedaj v državni zbornici doživeli. Naloga, ki jih bo imela država po vojski, bodo prekosile vse dosežanje. Naloga katoliškega centra bo pri rešitvi prihodnjih del posebno težka; kajti prepričan sem, da se bo težišče parlamentarnih bremen vedno bolj naslanjalo na naša ramena. Pri tem pa se mi zdi potrebno omeniti, da smatram za napačno, ako bi se postavodajala izpopolnjevala po stranki, katera nima svoje sedeža v državni upravi. Vas, dragi prijatelji, pa samo opozarjam, da skrbite, da boste močni, da bomo pripravljene, ko bo prišel pravi čas. Ne vemo keđaj bo ta čas prišel, to moramo prepustiti previdnosti, na katero stavimo mi vsi svoje zaupanje. Ostanite, ljubi moji prijatelji, pred vsem edini!“

Italijansko bojišče.

Samo pol mesca traja naše napadanje v južnih Tirolah in že je dosežen prvi namen našega tamošnjega napadalnega vojevanja. Padli sta dve važni italijanski trdnjavi Asiago in Arsiero, nad katerima plapolala zmagovita avstrijska zastava. K padcu teh trdnjav, ki so imele nalogo varovati lombardijsko ravan pred vpadom Avstrijcev, je prav veliko pripomoglo junastvo slovenskih sinov. Pri Asiagu se borijo slovenski vojaki III. armadnega zboru, pri Arsieru pa se je posebno proslavil naš rojak Mlakar s svojimi pionirji. Po padcu teh trdnjav pa ne držijo naši vojaki križem rok, temveč korakajo naprej, pridobivajoč ozemlja. Višina za višino postaja naša, Italijani pa se umikajo vedno bližje proti benečanski ravnini. Pri Asiagu kakor tudi pri Arsieru se pomikajo naše postojanke dalje proti izhodu in jugu. Naša bojna črta Asiago—Arsiero je oddaljena od tirolske meje nad 15 km zračne daljave. Od Arsiera do globoke italijanske ravnine je samo še 6 km.

V dolini Posine se Lahi silovito ustavljajo in napadajo naše postojanke, toda brezuspešno. Ravno tako brezuspešen je bil italijanski napad pri Chiesi v dolini Vallarsa v južno-izhodnem kotu Tirolske. S fronte ob Adiži, na Koroškem in na Primorskem ni posebnih poročil.

Boji pred Asiagom in Asierom.

Od zadnjega našega poročila so se bojni dogodki na fronti proti Italijanom sledeče razvijali:

Dne 28. maja.

Čete III. armadnega zboru so v utrjenem prostoru pri Asiagu prekoračile pri Roani (zahodno od mesta) dolino Assa. Vrgle so sovražnika pri kraju Canova ter so se razprostrle na strminah, ki leže na južni in izhodni strani doline. Drugi deli našega armadnega zboru so pri gori Monte Interotto (severno od Asiaga), zavzeli tamošnje višine. Dalje proti severu so naši ta dan zavzeli gore: Monte Zebio, Monte Zingarella in Corno di Campo bianco. Delo prestolonaslednikove skupine so ta dan v gornjem delu doline reke Posine (zahodno od Arsiera) pregnali Italijane iz njih postojank zahodno in južno od kraja Bettale (jugoizhodno od mejnega prelaza Barcola). Boj je bil tukaj izredno srdit.

Dne 29. maja.

Na južni strani reke Assa pri Asiago je naš 3. kor po srditem boju zavzel oklopno utrdbo Punta Corbin. S tem so se naše postojanke južnozahodno od Asiaga znatno ojačile. Prestolonaslednikovi oddelki pa so si zahodno od Arsiera izvojevali prehod čez reko Posina ter so zasedli južne bregove te reke. V gornjem delu doline Posina so Italijani srdito napadali naše v zadnjem času pridobljene postojanke južno od kraja Bettale. Naši so Lahe odbili.

Dne 30. maja.

Naše čete so ta dan zavzele italijanski trdnjavi Asiago in Arsiero. Severoizhodno od Asiaga so pregnali naši Lahe iz kraja Gallio ter so z naskokom zavzeli postojanke na višinah severoizhodno od tega kraja. Gori Monte Baldo in Monte Ficara sta v naši posesti. Zahodno od Asiaga je naša bojna črta južno od kofline reke Assach do gore P. Corbin trdno sklenjena. Čete, ki so prodrle čez Posino, so zavzele goro Priafora. Italijanski napadi južno od kraja Bettale odbiti.

Naš namen dosežen.

Ko so naši prekoračili reko Astico, se nam je tudi posrečilo zavzeti oklopno utrdbo Punta Corbin, severoizhodno od mesta Arsiero. S padcem te utrdbe se je odtrgal zopet važen člen italijanske trdnjavske verige. Tako se je naš dosežani uspeh razširil in so naši zasedli zahodno od Arsiera tudi južni breg reke Posina, dočim so naše čete pri kraju Bettale v tej dolini novozavzete postojanke krepko držale proti italijanskim napadom. S tem, da smo dosegli utrdbeno črto Arsiero—Asiago, se je dosegel tudi cilj naše ofenzive. Vrgli smo sovražnika iz važnega prostora na južnem Tirolskem ter smo premagali močne italijanske utrdbe na tem prostoru, ki so nam bile vedno nevarne. Ravno tako močne so bile utrdbe v utrjenem prostoru okoli Asiaga, katere so našim četam zapirale cesto, peljajočo iz Verene na Tirolskem v dolini reke Asse. Tudi te utrdbe so premagane in pot proti Asiagu je prosta glavnih ovir. Tako je dosežen glavni namen naše ofenzive: zboljšanje naše fronte na drugi strani naše meje.

Velik plen.

V polmesečni dobi, kar traja naše prodiranje iz južnega Tirolskega, t. j. od dne 15. maja do dne 31. maja so naši ujeli nad 31.000 Italijanov, med temi nad 700 častnikov, 313 topov, 148 strojnih pušk, 22 minskih metačev, 6 avtomobilov, 600 koles, izredno velike množine streliva, med tem 2250 najtežjih bomb.

„Baseler Anzeiger“ javlja: Nič manj, kakor šestino vseh laških topov je zaplenil dozđaj zmagoviti sovražnik (Avstrijci).

Italijanske trdnjave padle hitreje kakor belgijske.

Reči se mora, da so povprečno italijanske trdnjave padle mnogo hitreje, kakor belgijske. In Belgija še ni bila popolnoma oborožena in iznenadila jo je mogočna nemška artilerija. To se mora povdariti, da se pokaže delo naših čet v polni luči.

Šestina italijanskih topov uplenjena.

Iz Basela v Švici se poroča, da je dosedaj padlo Avstrijcem v roke nič manj nego ena šestina celotne zaloge italijanskih topov. V tem plenu pa še ni všteti čez sto strojnih pušk in mnogo drugega vojnega građiva, katerega so naši zajeli.

Vsak dan pade 1400 mož.

V Genovi na Italijanskem so v cerkvah nabili sledeče razglase: „Molite za duše onih 1400 mož, ki vsak dan padejo na bojišču!“

Italijani izpraznjujejo Vičenco.

Iz Lugana poročajo, da se je radi ogroženja železniške črte Schio—Vičenca pričelo z odpošiljanjem arhivov, arsenalov in bank iz Vičence v Mantovo.

Giolitti in kralj sta se srečala.

Potniki, ki so došli iz Milana, pripovedujejo, da je laški kralj obolel. Zdravnikov, ki mu svetujejo, naj ne dela naporno, ne uboga. Kraljica se je pripe-

ljala v glavni stan, da pregovori kralja, naj bi ubogal zdravnike. Giolitti je obiskal kralja v glavnem stanu. Ko je videl, da je kralj tako bolan, ni mogel prikriti svoje ginjenosti. Ko je stisnil kralj roko Giolittiju, katerega je pred enim letom odrinil na stran, je komaj govoril, tako je bil pretresen po žalosti. Zanimivo je, ker kralj k sprejemu Giolittija ni tudi pritegnil ministrskega predsednika Safandra, dasi se je nahajal v bližini.

Italijani slavijo morilca Oberdanka.

V Florenci so v navzočnosti mestnega župana, prefekta, poveljujočega generala, senatorjev in zastopnikov raznih oblasti, kakor tudi številnih društvo slovesno odkrili bronasto spominsko ploščo na čast napadalca Viljema Oberdanka. Župan je imel nagovor, v katerem je opozarjal, da so na spominski plošči vklesane Carduzzijeve zahvalne besede Oberdanku in obljuba, da Istra spada k Italiji. Župan je pozval navzoče, naj se zavzamejo za to idejo.

„Kölnische Zeitung“ ceni italijanske izgube častnikov (padlih, ranjenih in ujetih) na 16.800. To je skoro polovica vseh častnikov. Celotne izgube možva od začetka vojske ceni list na 700.000 mož.

Švicarski župnik Noseda pri naših vojnih ujetnikih na Sardiniji.

Avstrijski vojni ujetniki na negostoljubnem otoku Asinara so žrtve prve srbske vojne. Njih število je znašalo v Srbiji najprej 75.000 mož; ob prehodu preko Albanije povodno končnoveljavnega srbskega umikanja in raznih olednih velikom pomro, ostale so pa spravili v Drač, odkoder so jih italijanske ladje prepeljale na Asinara. Težave, da se izboljša usoda naših vojnih ujetnikov, so pa velike; tako jim morajo voziti pitno vodo na posebnih ladjah iz Genove. Dolejši si ni upal noben član nevtralnih komisij osebno obiskati uбоgih ujetnikov. Ko je župnik Noseda naznanil svoj sklep, da se poda na Asinara, mu je skušal prejšnji vojni minister general Spingardi odsvetovati, češ, da je le prenevarno. Vrli tesinski duhovnik pa je trdovratno vstrajal na svojem sklepu in dne 15. maja 1916 je res prišel na Asinara, kjer so ga civilne in vojaške oblasti najprijaznejše sprejele, vojni ujetniki pa prisrčno pozdravili. Mudil se je na Asinari pet dni in delil dušno in telesno tolažbo. Ob svoji vrnitvi je bil gost nadškofa v Sassari; sedaj je dospel v Rim, kjer bo sprejet v avdijenci pri Sv. Očetu.

Pred Solunom.

Na macedonskem bojišču se pripravljajo važni dogodki. Bolgari so prekoračili z oddelkom 25.000 mož grško mejo, so zavzeli prelaz Rupel, Dragotin in Demirhisar in korakajo proti Seresu. Bolgari tudi obvladujejo železnico Seres—Kavala. Grška vlada baje ugovarja proti zasedenju grškega ozemlja po Bolgarih, dandanašnji pa taki ugovori nič ne pomagajo. Ob Vardarju se vršijo artilerijski boji med četverosporazumovo in našo artilerijo. Novejša poročila pravijo, da so Angleži in Francozi prepeljali skoraj že vse srbsko vojaštvo s Krfa na macedonsko bojišče. V Solunu se je te dni vršil veliki vojni svet četverosporazumovih višjih častnikov. Kdo bo pričel z resno ofenzivo, se še danes ne more reči.

Prodiranje Bolgarov.

Reuter poroča iz Soluna o prodiranju Bolgarov v dolini reke Strume:

25.000 bolgarskih vojakov je prekoračilo grško mejo, je zasedlo Rupelski prelaz (severnoizhodno od Soluna) ter se je polastilo tamošnjega kolodvora in mosta čez Strumo. Bolgarski častniki so se oglasili pri grškem trdnjavskem poveljniku in so zahtevali, da jim naj utrdbo prepusti, da se tako more bolgarsko levo krilo braniti zoper napade četverosporazumovih čet. Poveljnik se je skliceval na grško nepripravnost. Poveljnik je brzojavno vprašal v Atene, ali sme utrdbo zapustiti. Ko so Bolgari izjavili, da bodo pozneje utrdbo zopet izpraznili, mu je grška vlada dovolila, da smejo grški vojaki utrdbo prepustiti Bolgarom. Bolgari so takoj nato zasedli izpraznjeno grško postojanko.

Bolgari zasedli važne grške utrdbe.

List „Frankfurter Zeitung“ piše: Reuterjeva brzojavka, ki še pa ni potrjena, pravi, da so zasedli Bolgari sporazumno z grško vlado tudi utrdbo Goje, ki zapira izhod iz doline reke Strme in obvladuje železniško progo. Če je ta vest resnična, se nahajajo vse v vojaškem oziru važne postojanke ob izhodu doline v naši oblasti. To bi bilo po mnenju imenovanega lista zelo velike važnosti za ves strateški položaj v izhodni Macedoniji in to bi bil nadaljni protitež proti utrdbi Devetepe, ki se nahaja v francoski oblasti. Sicer bi pa to ne bilo velike važnosti samo za nas, ampak tudi za grški armadni zbor pri Seres-Kavali, ki je bil utesnjen in oviran zavoljo razprostiranja četverosporazumovih čet in ker so četverosporazumove čete odrezale in zasedle železniško progo.

Proti Seresu in Kavali.

Dogodki v dolini reke Strume so povzročili v Parizu veliko razburjenje. List „Temps“ je izvedel iz Soluna, da Bolgari niso zasedli samo več grških omejenih utrd, temveč popravljajo sedaj tudi mostove čez Strumo, ki jih je dal general Sarrail svoj čas razstreliti. Zdi se, kakor da se pripravljajo bolgarske čete na prodiranje v dveh smereh: proti Seresu in proti Kavali.

Iz Pariza se dne 31. maja poroča, da Bolgari korakajo proti Kavali. Cela izhodna Macedonija, ki šteje 1.600.000 duš, je s tamošnjimi grškimi posadkami vred odrezana od ostale Grčije. Poročila iz Rima zatrjujejo, da prodirajo Bolgari s popolnim sporazumljenjem z grško vlado. Z druge strani pa se zopet poroča, da je grška vlada pri vladah vseh držav vložila ugovor proti ukorakanju Bolgarov na grško ozemlje, kakor je svoj čas ugovarjala zoper ukorakanje Angležev in Francozov.

Vojni svet v Solunu.

Iz Aten se poroča, da se med četverosporazumovimi četami pred Solunom opaža zadnje dni prav živahno gibanje. Častniki odhajajo na fronto. Edina grška divizija je odšla iz Soluna. Te dni se je vršil velik vojni svet četverosporazumovih višjih častnikov, na katerem se je skoro gotovo posvetovalo in sklepalo, kdaj bodo začele četverosporazumove čete napadati. Vsak čas se pričakuje prihod zadnjih treh srbskih armadnih zborov s Krfa.

Četverosporazumove ofenzive pred Solunom ne bo.

Berlinskemu listu „Tageblatt“ se poroča iz Lugana: Četverosporazumova grožnja o ofenzivi v Macedoniji je prazen strah, kajti četverosporazumova armada pred Solunom je štela komaj 240.000 mož; a od teh je zbolelo 20.000 mož, 40.000 mož je trena in 30.000 Avstralcev, katere so spravili v zadnjem času v Francijo. Ostanek je bore malo sposoben za vojsko, ker dobiva slabo hrano, zdravstveno stanje je slabo, razpoloženje tudi slabo. Vest, da se nahaja pred Solunom 100.000 Srbov, je neresnična, kajti iz Krfa so spravili v Solun samo 6000 Srbov. Na otoku Krf je še sedaj 100.000 srbskih vojakov, toda za orožje sposobnih jih je samo 30.000, vse ostalo moštvo je bolano. V srbskih četah vlada brez izjeme pobitost, tako da ni misliti, da bi se jih moglo uporabiti v sedanjih vojski.

Grčija strogo nepristranska.

Iz Aten se poroča: Potrebo, da so izpraznile grške čete več grških utrd, opravičujejo grški uradni krogi s tem, da se na ta način izogne kršenju nepristranosti. Grčija mora dovoliti bolgarskim in našim četam enake pravice, kakor jih je dovolila četverosporazumovim četam, ki so zasedle Solun.

Srbi se prepeljali po grškem ozemlju.

Bukareška „Minerva“ poroča iz Aten: Ko se bodo vse srbske čete odposlale pred Solun, se bo tudi srbska vlada tja preselila.

List „Independence Roumaine“ jasno namigava, da so srbske čete kljub protestu grške vlade prepeljali po železnici Patras—Larissa, v Solun in v ostalo Macedonijo.

Srbski dezertjerji.

Iz Aten se dne 30. maja poroča: Posebna želja srbskih vojakov, naj bi se jih tako, uvrstilo v prvo bojno črto, se je nenadoma pojasnila. Srbi bi radi uporabili prvo priložnost, da bi se zopet mogli vrniti v svojo domovino. Francoske patrolje so noč in dan v službi, da primejo srbske begunce.

Rusko bojišče.

Na besarabski in volinijski fronti se vrše prav živahni artilerijski boji. Sovražni napadi ob besarabski meji so brezuspešni. Nekateri listi poročajo, da se je izvršil napad na ruskega carja in da je bil carevič lahko ranjen. Uradno še ta vest ni potrjena.

V Voliniji in ob Besarabiji.

Zdi se, da postaja ruska delavnost na celi črti živahnejša ter da narašča. Rusi proizvajajo saperske napade in napade iz jarkov; obenem so pomnožili delavnost svoje artilerije. Na posameznih delih bojišča se je zasledilo večje število poizvedovalnih večjih patrolj, katere so naše prednje poljske straže pridno obstreljevale. Na drugih delih bojišča so se razvile praske prednjih straž.

Kakor znano, je vladal na naši severni fronti od zadnje ponesrečene ruske ofenzive o Božiču razmeroma mir. Ker se je vedno pričakovalo nadaljevanje ruskih napadov, so se naše postojanke tako močno utrdile, da so ponekod podobne trdnjavam. Rađi tega se vsi bodoči dogodki pričakujejo s popolnim mirom.

Rusi in poletna vojska.

Italijanski list „Secolo“ poroča iz Petrograda, da se ruski vojaški kritiki natančno pečajo s splošnim vojnim položajem in tudi z udeležbo Rusije pri ofenzivi. Rusi izjavljajo, da je pozno nastala pomlad zadržala pričetek vojnih podvzetij. Rusija pa se je pripravila s posebno vnemo za poletno vojsko. Kot vodje napadalnih podvzetij se imenujejo generali: Judenič, Brusilov in Ivanov. Posebno priljubljen je ruski general Ruski, kateri je svoj čas vodil rusko prodiranje proti Galiciji. Ruski se je iz zdravstvenih ozirrov umaknil, nečavno pa je bil poklican k carju v Carskoje selo. Domneva se, da se mu bo zopet izročilo višje poveljniško mesto.

Utujenost v Rusiji.

Vojna utujenost v Rusiji kljub Sasonovim slavošpevom mogočno narašča. Upoštevanja vredno je, da sme „Ruski Invalid“ nemoteno pod cenzuro pisati, da je splošna želja ruskega prebivalstva skorajšnji konec vojske. Kamorkoli se kdo obrne, se sliši: Vojska se mora končati, mir je zelo potreben.

Rumunske čete odpoklicane.

„Ruskoje Slovo“ poroča:

Več znakov govori za to, da se Rumunija približuje osrednjima silama. Posebno pozornost je pa vzbudilo dejstvo, da je vlada odpoklicala čete od avstrijske meje. Rusofilni listi pišejo, da se je to zgodilo na podlagi dogovora z Avstrijo in Bolgarijo. — Tudi bolgarske čete so zapustile rumunsko mejo in odšle na fronto proti Solunu.

Francosko bojišče.

Na francoskem bojišču so se razvili zadnje dni zopet hudi boji za postojanke na levem bregu Moze. Posebno krvave so borbe za višino „Mrtvi mož“, koder se je Francozom dne 31. maja posrečilo, iztrgati Nemcem 400 m dolgi jarek. Nemci pa so južno od Raben- in Cumieres-gozda odvzeli Francozom nekaj pomembnih postojank.

Francozom je že tesno pri srcu.

Iz Geneve se poroča: Ko sta pretečeni petek popoldne šla ministrski predsednik Briand in vojni minister Roques k seji vojnega odseka, so ju obkolili razni poslanci in ju obsipali z razburjenimi vprašanji o neuspehu pred Verdunom. Tudi listi pišejo o tem zelo nervozno. Obžaljujejo vse žrtve, ki so stale Franciji pri zadnjem brezuspešnem francoskem napadu. Še celo pariški list „Temps“ piše: Francoski neuspeh severno od Verduna je zelo obžalovanja vreden, vendar naj nam ne vzbujata dvoma o končnem izidu. Pri vseh napadih ima sovražnik velike izgube, toda tudi naše prodiranje nas stane zelo veliko. Po pravici se sme vprašati, ali ne bi kak drug način bojevanja zahteval manj žrtve. Končno pravi list, da bi bilo najbolj pametno, če bi se poslala solunska armada na ogrožene četverosporazumove fronte. Naši sovražniki imajo dejanski samo eno armado. Ali ni rekel tudi sam ministrski predsednik, da ima tudi četverosporazum samo eno fronto? Ali nima četverosporazum neke na fronti 300.000 mož, katere armada bi bila kje drugod bolj koristna? Razvrstitev čet je tisto, kar tvori moč naših sovražnikov.

Vedno bolj glasno namigavajo tudi drugi listi, da bi moral četverosporazum, kakor piše podpolkovnik Rousset, pomagati Franciji, katere se vedno ožje obkoljuje.

Kako je v Franciji?

List „Morgenzeitung“ piše, da močno narašča nevolja zoper francoskega vrhovnega armadnega poveljnika Joffra. Med Joffrom in generalom Castelnau vlada močen spor. Odločitev o vprašanju glede oseb se nahaja sedaj v armadni komisiji, ki je dobila zanimanje vzbujajoča pisma o obrambi Verduna. Po poročilih iz Pariza je zaznamovati v francoski javnosti vsled najnovejših ugodnih poročil o položaju pri Verdunu močno spremembo glede razpoloženja. Jezijo se nad „Agence Havas“, ki je prinesla popolnoma napačno sliko o bitki pri Verdunu. List „Neue Züricher Nachrichten“ piše, da bi se nahajal sedaj nemški prestolonaslednik sam brez vojaštva pred Verdunom, če bi bila poročila „Agence Havas“ glede nemških izgub zanesljiva. Tako se govori tudi v tistih pariških krogih, ki stvar mirno presoja. List „Züricher Morgenzeitung“ piše, da je Francija že poslala na fronto letnik 1916, kateri je bil vpoklican v vojake šele mesca januarja t. l. To je dokaz, da je zavladalo v Franciji hudo pomanjkanje moštva.

Politične vesti.

Nemška enotna stranka. Kakor poročajo „Grazer Volksblatt“ in drugi graški listi iz Dunaja, se

je načelstvo nemškega „Nationalverbanda“ vsled želje nekaterih članov v svoji seji dne 30. maja nadrobno posvetovalo o ustanovitvi nemško-liberalne „enotne stranke.“ Da se ta načrt dalje razmotriva in izpelje, se bo v bližnjem času sklicalo glavno zborovanje „Nationalverbanda.“ Nekateri člani „Nationalverbanda“ izražajo željo, da bi se naj skušalo z ustanovitvijo nove „enotne stranke“ priti do ožjega stika med nemškimi nacionalci in liberalci, krščanskimi socialisti in nemškimi socialnimi demokrati.

Hrvatske, oziroma slovenske šole v Istri po 20letnih prošnjah — dovoljene. „Hrvatski List“ poroča: Iz Poreča smo dobili uradno sledeče: „Deželna upravna komisija mejne grofije Istre je dala doslej dovoljenje v smislu § 6 deželnega šolskega zakona z dne 30. marca 1870 P. L. Z. in N. 20, za ustanovitev 40 ljudskih šol v Istri. Stariši otrok, kateri so dolžni obiskovati šole, so zahtevali že mnogo let, v nekaterih slučajih tudi 20 let, da se ustanove te šole. V teh šolah bo hrvatski, oziroma slovenski jezik učni jezik, a italijanski, oziroma nemški jezik se bo poučeval kot predmet na željo krogov, kateri so dolžni vzdrževati šole.“

Evangelij sovražstva oznanjajo dandanes z največjo vnemo ravno tisti, katerim se za lastno kožo ni prav nič bati. Take vrste oznanjevalec sovražstva je tudi medicinski svetnik dr. W. Fuchs, ravnatelj velike bolnice v Emmendingenu na Nemškem. Obelodanil je v listu „Münchener Medizinische Wochenschrift“ članek, v katerem piše med drugim sledeče: „Zdaj se pač ne bo nihče več mogel ogniti logičnemu spoznanju, da bi bil mir nesreča in da je edina možnost, nadaljevati vojno. Vojna, ki je bila doslej odgovor na izzivanje, častna stvar in sredstvo za namen, bo odslej sama sebi namen. Ves (nemški) narod bo kakor en mož zahteval večno vojno.“ — In ta isti dr. Fuchs je med sedanje vojno izdal še tudi brošuro, v kateri piše: „Mladino je treba vzgojiti za sovražstvo. Vzgojiti je treba spoštovanje do sovražstva, ljubezen do sovražstva. Sovražstvo je treba organizirati. Proč z nezrelo plahostjo, s hlinjenjem, da nas je sram surove nasilnosti in razdivjanosti. Več zaušnic in manj poljubov! Ne smemo se obotavljati bogokletnega oznanjevanja: Nam so dani vera, upanje in sovražstvo, a največje med njimi je sovražstvo.“ — Kam bi pač svet prišel, če bi imeli taki ljudje, kakor je ta dr. Fuchs, kaj več pristašev!

Naši državni dolгови. Kontrolna komisija za državne dolgove je priobčila izkaz naših državnih dolgov, iz katerega posnamemo sledeče: Koncem leta 1913 je znašal naš državni dolg 7½ milijard kron. Ta dolg je sedaj narastel, všteti vsa štiri vojna posojila, na 31 milijard kron. Pripomni se, da v to svoto še niso všteti vsi drugi dolgi, kateri so narastli državi od 1. julija 1915.

Četrto vojno posojilo. Za četrto vojno posojilo se je vsega skupaj podpisalo v Avstriji 4 milijarde 442 milijonov kron in sicer 2,314,350,000 40letnega in 2,127,650,000 7letnega posojila. Svote, ki so jih podpisali vojaki na bojiščih, se v teh svotah niti niso zapopadene.

Stoletnica Ivana Kukuljeviča. Dne 29. maja t. l. je bila stoletnica rojstva velikega hrvatskega rodoljuba Ivana Kukuljeviča Sakcinskega. Rodom je bil Varazdinec. Kukuljevič je bil oni poslanec, ki je zgodovinskega dne 2. maja 1843 prvi spregovoril v hrvatskem saboru v hrvatskem jeziku. V njivo hrvatske kulture je zaoral pl. Kukuljevič s svojimi deli in spasi globoke brazde, za kar mu more biti hrvatski narod trajno hvaležen.

Varazdin. Dne 25. maja je obiskal hrvatski ban dr. Ivan baron Škerlec Varazdin, kjer je bil slovesno sprejet. Iz Varazdina se je odpeljal v Krapino.

O belgijskem kralju piše dunajska „Arbeiter Zeitung“, da belgijski kralj ne mara laskanja. Pred nekim važnim vojnimi podvzetjem je generalisim Joffre vprašal belgijskega kralja, kako mnenje ima on o nameravanem podjetju. Kralj mu je odgovoril: To je stvar vojskovodje in jaz se v to ne smem vtikati. Če bi bil jaz vojak po poklicu, bi bil danes k večjemu major.

Čenjenim naročnikom, ki Straže še niso plačali zanaprej, smo poslali opomine, da jih opozorimo na plačilo. Prosimo jih, dav vsaj do 6. junija pošljejo naročnino tudi zanaprej, ker drugače se jim list brezpogojno ustavi. Ako bi mogoče bila pri nas kaka pomota, naj se nam to nemudoma naznani po dopisnici, da se pomota odpravi.

Raznoterosti.

Naš prestolonaslednik zopet odlikovan. Saksonski kralj je podelil našemu prestolonasledniku Karl Franc Jožetu visoki red viteškega križca Henrikovega reda.

Nadvojvoda Leopold Salvator — generalni polkovnik. Cesar je imenoval tem nadvojvodo Leopolda Salvatorja za generalnega polkovnika naše armade.

Nadvojvodinja Cita porodila dečka. Nadvojvodinja Cita, soproga našega prestolonaslednika, je porodila zdravega in krepkega dečka. Zdravstveno stanje matere in novorojenčka je popolnoma zadovoljivo.

Cesar ustanovil nove znake za vojno odlikovanje. Cesar je ustanovil za posebno pohvalno priznanje novo vojaško zaslužno kolajno, ki je nekoliko večja, kakor je sedanja vojaška zaslužno kolajna, je pozlačena in ima lovorikov venec okoli krone. Nadalje je ustanovil zaslužno križec s krono in brez krone, namenjeno za moštvo in podčastnike.

Visoko odlikovanje. Škof v Djakovem, dr. Krapac, in škof v Sibirju, Drohobezky, sta bila odlikovana s častnim križcem za častnike z vojnim okrasom.

Duhovniška vest. Č. g. Franc Časl, župnik v Trbovljah, je imenovan za knezoškofijskega duhovnega svetovaleca.

Odlikovani slovenski vojni kurat. Vojni kurat Franc Zagoršak je bil odlikovan z duhovniškim zaslužnim križcem II. razreda.

Č. g. Alojzij Rezman, katehet v Mariboru, je bil imenovan za vojnega kurata pri 26. domobranskem pešpolku namesto umrlega č. g. Jožefa Pintarja. Č. g. Rezman je že odšel na bojišče.

Ivan Franko †. Dne 28. maja je umrl v Lvovu v 60. letu svoje starosti največji rusinski pisatelj in pesnik v sedanji dobi, Ivan Franko. Rojen leta 1856 v vasi Drohobič v izhodni Galiciji kot sin majhnega kmečkega posestnika, je obiskal domačo gimnazijo, nato vseučilišče v Lvovu, pozneje na Dunaju, kjer je postal doktor modroslovja. Že kot 19letni dijak je objavil več lepih pesmi in vzbudil na-se pozornost. Spisal je večje število krasnih novel iz kmečkega in delavskega življenja. V nemškem jeziku je spisal večjo povest „Im Abgrund.“ Nedosegljivo mojstrsko je prevel iz nemščine Goethejevega „Fausta“ in iz angleščine Byronovega „Kaina.“ Bil je zaporedoma več let urednik več rusinskih listov, dolgo vrsto let je bil tudi sourednik poljskega dnevnika „Kurjer Lwowski.“ Kot liričen pesnik si je pridobil za rusinsko literaturo nevenljivih zaslug. Njegov najodličnejši pesniški umotvor je „Mozes“ in njegovo delo „Kamenjari“ je naravnost klasično. Njegova dramatična igra „Ukrajna sreča“ je pravi biser dramatiške literature. Tudi na polju slovanske filologije si je stekel Franko velikih zaslug. Njegova dela so prevedena skoro v vse evropske jezike. Povodom 40letnice njegovega literarnega delovanja leta 1914 mu je izročil rusinski narod kot darilo 30.000 K. Njegov pogreb se je vršil dne 31. maja v Lvovu.

Posojilnicam. Posojilnice, ki se ne morejo udeležiti običnega zbora Z. Z. dne 8. junija, ob 9. uri dopoldne v Ljubljani, naj blagovolijo vposlati pooblastila zagotovo na Z. Z. v Ljubljani.

Zgodovinski dan bolgarske himne. Te dni je minilo 40 let, odkar prepevajo naši hrabri zavezniki Bolgari svojo narodno himno: „Šumi Marica okrvavljena.“ Ni nezanimivo vedeti, ob kaki priliki je nastala ta himna, ki je takorekoč bojna pesem vsakega bolgarskega vojaka. V letu 1876 so bili Bolgari še večinoma pod turško oblastjo. Turki proti njim niso postopali posebno prijazno. Dne 30. maja 1876 so pa Turki napadli v mestu Jamboli stanujoče Bolgare. Bolgari so se hrabro branili. Na stotine ljudi se je zateklo v grško cerkev, kjer so se borili proti naskakujočim Turkom, podlegli pa so premoči. Nad 15.000 Bolgarov, mož, žena, starcev in otrok, je padlo v okolici in v mestu. Angleški in ameriški konzul v Odrinu sta poročala svojima vladama, da je stala v jambolski grški cerkvi meter visoko človeška kri in reka Tundža in Marica, v katero se prva izliva, da sta bili več dni rudeči. To je dalo Bolgarom povod njihovi narodni himni, ki jih je navduševala za prihodnje leto v boju za svobodo.

Iz poštne službe. Poštna oficijantinja Adelina Boštjančič je imenovana za poštarico v Blanci pri Sevnici.

Graški armadni zbor. Z zmagovito ofenzivo naših čet v južnih Tirolah in sedaj tudi že na italijanskih tleh samih je zaslužil že na vseh drugih bojiščih ime neločljivo zvezano ime tistega armadnega zbora, ki si je s svojo izredno hrabrostjo „železnega“ armadnega zbora, namreč III. armadnega zbora. V mirnih časih je bilo poveljništvo tega armadnega zbora nameščeno v Gradcu, po čemer se tudi sedaj imenuje ta zbor — graški.

zvišanje cen je za smodke, sigarete in sploh za tobak boljše kakovosti mnogo večje, kakor za tobak slabše kakovosti. Tako n. pr. stane sedaj trabukosmodka 32 v, viržinka 12 v, britanika 20 v, damas 12 v, havana-viržinka 24 v, kuba-portoriko 12 v, portoriko 9 v, cigarilos 7 v, navadna kratka viržinka 9 v ter navadne kratke smodke 7 v, in male domače smodke 5 v komad. Tudi cene za cigarete in za sigaretni tobak so se zvišale po kakovosti. Sedaj stane 1 komad egiptovske cigarete 8 v, memfis 7 v, sultan 6 v, dama 5 v, hercegovina 5 v, donau 3 v, sport 3½ v, ogrske 1½ v in drame 2½ v.

Zasebni telefonski promet med Avstrijo in Ogrsko. Od 1. junija dalje je zopet dovoljen zasebni telefonski promet med Avstrijo in Ogrsko z omejitvijo, da se sme govoriti v Budimpešto in s kraji za Budimpešto samo v nujnih slučajih in sicer sme telefonski pogovor trajati samo tri minute.

Poštni promet z Grčijo omejen. Poštno ravateljstvo za Štajersko razglašča, da je poštni promet z Grčijo omejen na pošiljanje navadnih pisem, dopisnic in časopisov.

Poštna nakaznice v Turčijo. Trgovsko ministrstvo določa, da mora biti s 1. junijem t. l. označen znesek na poštinih nakaznicah v Turčijo v piastrih in pari in ne več v frankih. Na več kot 2000 piastrov se ne sme glasiti nobena poština nakaznica, namenjena za Turčijo. Za preračunanje kron v piastre in pare so dobili vsi poštni uradi sedaj nova določila.

Več sladkorja. Gozdarski delavci, rudarji in delavci v plavžih ter bolniki, ki se zdravijo, dobijo, ako prosijo, pri okrajnem glavarstvu za štiri tedne 1 in pet osmink kg sladkorja, t. j. dodatno sladkorno karto. Delavci naj sami prosijo pri svojih podjetjih za take dodatne karte. Bolniki morajo imeti potrjeno od zdravnika.

Sladkorne karte za vkuhanje sadja. Trgovinsko ministrstvo razglašča, da bodo dobila zasebna gospodarstva posebne sladkorne karte za vkuhanje sadja. Pravico do takih sladkornih kart imajo samo tista zasebna gospodarstva, ki imajo pravico do navadnih sladkornih kart. Nadalje določa nova ministrska naredba dobavo in uporabo neobdačenega sladkorja za izdelovanje in posiljanje vina.

Shranjujte potrdila! Sorodniki in prijatelji naših ujetnikov na Ruskem in v Italiji, ki pošljejo istim denar po pošti ali potom bank, navadno slabo shranijo dočena potrdila ali pa jih sploh zavržejo. Ako se ujetnik ne more najti, pride denar mnogokrat nazaj. V takih slučajih se more denar dvigniti edino s pomočjo oddajnega potrdila. Ako tega nimaš, moraš napraviti kolekovano prošnjo na poštno ravateljstvo.

Dragi lovi. Letos mestna gospoda s prav posebno slastjo licitira občinske love. Tako je n. pr. lov občine St. Ilj v Slov. gor., ki je stal prejšnja leta po 30 do 40 K, bil oddan nekemu Strugelnu za 301 K. Tudi drugi občinski lovi v mariborski okolici so letos zelo soljeni.

V Nemčiji izumili nova letala. Nad Rigo je priplulo novo velikansko nemško letalo, ki je plulo z neverjetno brzino 112 milj v eni uri. Brzina dosežaj zgrajenih najboljših letal je znašala 80 milj v 1 uri. Novo nemško letalo vzbuja v ruskih vojaških krogih veliko zanimanje.

Vihar uničil mesto Camp-City. Dne 27. maja t. l. je uničil grozen vihar severno-ameriško mesto Camp-City. V mestu, ki šteje 20.000 prebivalcev, so popolnoma porušena vsa poslopja. Koliko človeških žrtev je zahtevala ta naravna nesreča, še dosedaj ni dognano.

Svarilo zaradi zemljiških spekulacij. Dogaaja se, da skušajo brezvestni spekulanti kmetijskemu prebivalstvu na ta način škoditi, da je pregovarjajo, naj proda svoja zemljišča, češ, da so zemljišča vsled vojne izgubila na svoji vrednosti. Tako lažljivo pregovarjanje se mora najstrožje obsojati. Zemljišča radi vojne prav nič niso izgubila na vrednosti, nasprotno, njih vrednost je izdatno poskočila in bo še vnaprej rasla. Prav odločno je zato treba svariti, naj se zemljišča ne prodajajo.

Ženski železniški uradniki na Angleškem. Ra-di pomanjkanja moških je sedaj na Angleškem prav izredno narastlo število ženskih nastavljenk pri železnicah: samo pri Great Central Railway jih je že 1224; izmed teh jih je 760 v pisarnah, druge delujejo v čakalnicah, pri izdaji vozniških listov in celo kakor prenašalke prtljage. Nekaj dam z univerzitetno izobrazbo je nastavljenih na višjih upravnih mestih. — Službo priljažnega nosilca v Manchesteru opravlja mlada orjakinja, za katero je bilo komaj preskrbeti zadosti veliko uniforme. Ko se je hotel nedavno neki fant pošaliti z njo, se ga je le nekoliko dotaknila, pa se je dvakrat prekopicnil po tleh.

Dopisi.

Maribor. Kakor izvemo, bo dobil mariborski okrajni zastop te dni drugo četrtno naročene bakrene galice in jo bo takoj razdelil. Gotovo pa ni, ali se bo vsa naročena množina sploh dobila ali ne. Priporoča se torej, da vinogradniki skrbno varčujejo z galico.

Sv. Peter pri Mariboru. Predenj še mine „ljubi maj, krasni maj“. Vam moram, gospod urednik, še vendar poročati, kako da smo se dne 7. maja poslovili od naših najmlajših novincev. Bilo jih je 11. Na-

jeli so si sv. mašo, pri kateri so okrašeni z belo-ze-lenimi traki svetili in prejeli sv. obhajilo iz rok č. g. vojnega kurata Marka Krajnc, ki je bil radi bole-lavosti ravno doma na kratkem dopustu. V lepem in jedrnatem, po vojaško odločnem nagovoru, med katerim so stali novinci v vrsti pred velikim altarjem, je č. g. vojni kurat jim iz svoje bogate izkušnje na voj-nem polju polagal na srce prelepe nauke, ki jih bo-do storili, ako jih bodo izpolnjevali, pridne in sre-čne, Bogu, cesarju in domovini udane, požrtvovalne, neustrašene vojake. S cesarsko pesmijo se je skleni-la ginljiva slovesnost. Č. g. vojnemu kuratu bodi za trud pristržna hvala. Teško smo se ločili od naših najmlajših, posebno ker so bili nekateri izmed njih še za dnji, a jako marljivi delavci v našem Bralnem društvu. Uprizorili so nam v slovo dve gledališki ig-ri, ki sta za naše razmere krasno uspeli. Vse za ve-ro, dom, cesarja!

Hoče. Četrto avstrijsko vojno posojilo so po na-ši Kmečki hranilnici in posojilnici sledeči podpisali: Franc Lebe, trgovec v Pivoli, 2000 K; Wornik Bar-bara, Spodnje Hoče, 400 K; Wornik Ivana, Spodnje Hoče, 400 K; Visočnik Franc, Pohorje, 500 K; Trn-jak Franc, Pivola, 6000 K; Franc Korošec, Razvan-je, 400 K; Matevž Visočnik, Pohorje, 100 K; Franc Polak, Spodnje Hoče, 100 K; Kmečka hranilnica in posojilnica v Hočah 1000 K; Janez Visočnik, Pohor-je, 3500 K; Jakob Florjančič, Smiklavž, 100 K; Fr. Florjančič, Smiklavž, 100 K; Jernej Frangež, Boho-va, 4000 K; Janez Gorinšek, Smiklavž, 100 K; Ka-rol Visočnik, Pohorje, 1000 K; Marija Mejovšek, Re-ka, 1000 K; Konrad Šeško, Spodnje Hoče, 100 K; Frangež Roza, učenka v Bohovi, 100 K; Frangež Genovefa, učenka v Bohovi, 100 K; Frangež Franc, učenec v Bohovi, 100 K; Lizika Frangež, Bohova, 100 K; Franc Frangež, Bohova, 1000 K; Ana Fran-gež, Bohova, 100 K; Terezija Frangež, Bohova, 100 K; Frančiška Mlakar, Bohova, 1000 K; Janez Lebe, Bohova, 2000 K; Neža Frangež, Bohova, 1000 K; Janez Sel, Bohova, 2000 K; Šimon Lešnik, Bohova, 100 K; Uršula Grašič, Razvanje, 1000 K; Jak. Lob-nik, Pohorje, 200 K; Magdalena Visočnik, Gorn. Ho-če, 100 K; Neimenovana 100 K; Neimenovan 1200 K; Jožef Robič, Pohorje, 1000 K; Marija Vernik, Spod. Hoče, 200 K; Neimenovan 5000 K; Ana Toličič, Po-horje, 500 K; Marija Toličič, Pohorje, 500 K; Anto-nija Obrecht, Razvanje, 300 K; Neimenovan 100 K; Jakob Kolar, Zgornje Hoče, 2000 K; Jožeta Grašič, Pohorje, 200 K; Marija Frangež, Rogoza, 4000 K; Lobnik Helena, Spodnje Hoče, 1000 K; Neimenovana 1000 K; Marija Dovnik, Pohorje, 100 K; Šimon Trn-jak 200 K; Matevž Vuk, Smiklavž, 1000 K; Robič Marija, Pohorje, 100 K. Skupaj 48.300 K.

Store pri Celju. V tukajšnji livarni za železo zaposleni delavec Karol Kralj je bil pri delu tako hu-do poškodovan, da so ga morali spraviti v bolnišnico. Zareča palica ga je udarila v levo nogo s tako silo, da je zadobil na nogi hude opekline. Prerezalo mu je tudi več mišic na nogi. Vzrok nezgode še ni docela pojasnjen.

Celje. Tudi pri naši okrajni sodnji se je u-stanovil pomožni odbor, kateri daje družinam vpokli-canih potrebnne nasvete in pomoč, posebno glede vz-drževalnine.

Gotovlje. Mihael Vizovišek, četovodja pri top-ničarjih piše z italijanskega bojišča svoji ženi: Ljuba moja! Srčno pozdravim in poljubim Tebe, Mihčeka in Pepija. Moramo pač malo pokramljati, da nam bo krajši čas. Prazniki so minili, izginili so nam, da nismo zapazili kdaj Preživeli smo jih na prostem v naravi, ne pri ljudeh. Edino, kar sem imel, je ljubo zdravje. Tebi, sebi in sinekoma že-lim zdravja ter blagoslova pri vsakem delu in pod-jetju. Iz srca rad bi bil poslal kaj za pisanko, a žal, se ne sme nič oddati. Čeravno ne zmorem tukaj kaj prida, pa za spomin bi vam bil rad kaj poslal. Tolažim se, da se še bo dalo kaj poslati. Vreme smo imeli na Veliko noč slabo; celi dan dež, pa kdor je hotel, je lahko šel k sv. maši. Do-ma pa potem ni bilo nič blagoslovljenih reči. Ah, kako se človek vsega spominja! Namesto, da bi si kaj poboljšal pri hrani, pa sem si po slovenski na-vadi zapel priljubljeno narodno pesmico. Mnogo pozdravov Tebi in mojim ljubim otrokom!

Sv. Rupert nad Laškim. Katoliško izobraževal-no društvo ima v nedeljo, dne 4. junija, po rani sv. maši v zakristiji svoj redni občni zbor po običajnem vspredu.

Brežice. Vabilo na občni zbor Posojilnice v Brežicah, Ker dne 27. maja napovedani občni zbor ni bil sklepčen, se vrši po § 35 dne 17. junija 1916, ob 9. uri zvečer drugi občni zbor, pri katerem se sklepa ne glede na število deležev. Na dnevnem re-du je poleg prejšnjih točk tudi prememba § 35 za-družnih pravil. — Odbor.

Bizeljsko. Dne 24. maja se je na Sv. Gorah vršil romarski shod. Velike množice vernega slovenskega in hrvaškega ljudstva so v pobožni molitvi prošile Marijo, naj s svojo mogočno priprošnjo podeli našemu orožju zmago in — skorajšnji mir.

Radi praznika je izšla današnja številka „Straže“ samo na štirih straneh.